

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndt/28/2017
Identifikačné číslo spisu: 1517010321
Dátum vydania rozhodnutia: 14. novembra 2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1517010321.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. novembra 2017 v Bratislave v trestnej veci obvinených ml. Q. K. a spol., pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v spore o príslušnosť medzi Okresným súdom Bratislava V a Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným na vykonanie konania v trestnej veci obvinených ml. Q. K., nar. XX. B. XXXX a ml. Z. K., nar. XX. A. XXXX, pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1T/43/2017, je Okresný súd Bratislava V.

Odôvodnenie

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal dňa 4. mája 2017 obžalobu na ml. Q. K. a ml. Z. K. pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že 1/ obvinený ml. Q. K. po vzájomnej predchádzajúcej dohode s obvineným ml. Z. K., dňa 21. apríla 2015 v presne nezistenom čase v C. a G. ulici č. XX v X. B. v predajni S. & L. si prisvojili tovar a to 1 ks pánska mikina značky H., modrej farby (VAWNLS5) v hodnote 149,95 eur a to tak, že obvinený ml. Z. K. bol v skúšobnej kabínke uvedenej predajne, kde mu z predajnej plochy doniesol rôzne veci obvinený ml. Q. K., kde po vzájomnej dohode obvinený ml. Z. K. odtrhol z uvedenej mikiny bezpečnostný čip, vložil si mikinu do ruksaku a následne prešli spoločne cez pokladničnú zónu bez zaplattenia tovaru a odišli z predajne preč, čím spoločnosti S. & L. s.r.o., so sídlom C., A. X, IČO: XX XXX XXX spôsobili škodu vo výške 149,95 eur, 2/ obvinený ml. Z. K. dňa 22. apríla 2015 v presne nezistenom čase v C. na G. ulici č. XX v X. v predajni S. & L.O. si prisvojil tovar a to 1 ks pánsky pulóver zn. T. HILFIGER, modrej farby v hodnote 99,95 eur, z ktorého odstránil bezpečnostný čip a následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplattenia tovaru a odišiel z predajne preč, čím spoločnosti S. s.r.o., so sídlom C., A. X, IČO: XX XXX XXX spôsobil škodu vo výške 99,95 eur, 3/ dňa 23. apríla 2015 v čase od 10.20 hod. v C. na G. ulici č. XX v X. v predajni S. & L. s.r.o. si obvinený ml. Z. K. spolu s obvineným ml. Q. K. po vzájomnej predchádzajúcej dohode prisvojili tovar a to 1 ks pánska bunda zn. G-STAR, modrej farby (VAWEC24) v hodnote 79,95 eur, 1 ks pánske nohavice zn.

GUESS, modrej farby (VAW7EM6) v hodnote 129,95 eur, 1 ks pánsky pulóver zn. T. Hilfiger červenej farby (VAY3GB1) v hodnote 99,95 eur, 1 ks pánske tričko zn. GUESS modrej farby (VAYI2B1) v hodnote 34,95 eur a 1 ks pánske tričko zn. T. HILFIGER modrej farby (VAW1P23) v hodnote 39,95 eur tak, že si obvinený ml. Z. K. zobral do skúšobnej kabínky tri kusy tovaru, z ktorého odstránil bezpečnostné čipy, pričom ďalšie dva kusy tovaru mu priniesol obvinený ml. Q. K., z ktorých taktiež odstránil bezpečnostné čipy a následne si tovar vložil do batohu, ktorý mal v skúšobnej kabínke so sebou, po vložení tovaru do batohu vyšiel von zo skúšobnej kabínky, kde ho čakal obvinený ml. Q. K. a spoločne prešli cez pokladničnú zónu bez zaplatenia tovaru, vyšli z predajne von, kde boli zadržaní pracovníkom SBS služby, čím spoločnosti S. & L. s.r.o., so sídlom C., A. X, IČO: XX XXX XXX spôsobili škodu vo výške 384,75 eur, pričom obvinený ml. Q. K. bol dňa 17. júna 2014 rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/33/2014 právoplatne odsúdený za pokus prečinu krádeže podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zák. a prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zák. Okresný súd Bratislava V uznesením z 5. mája 2017, sp. zn. 1T/43/2017, podľa § 341 Tr. por. trestnú vec obvinených ml. Q. K. a ml. Z. K. postúpil Okresnému súdu Banská Bystrica. Svoju nepríslušnosť odôvodnil tým, že v obvode Okresného súdu Banská Bystrica majú obaja obžalovaní trvalý pobyt a zároveň bude na tomto súde najúčelnejšie vykonanie konania, so zreteľom na záujmy mladistvých. Okrem toho, spolupráca Okresného súdu Banská Bystrica so zákonnými zástupcami oboch obžalovaných, ale najmä so sociálnym kurátorom pre mladistvých na ÚPSVaR Banská Bystrica, ako aj zástupcov strednej školy obžalovaných, bude na účel trestného konania lepšia a užšia, než na miestne príslušnom Okresnom súde Bratislava V. Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo 4. septembra 2017, sp. zn. 5T/64/2017, vyslovil svoju nepríslušnosť a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie v spore o príslušnosť medzi Okresným súdom Bratislava V a Okresným súdom Banská Bystrica. Vyslovenie svojej nepríslušnosti odôvodnil tým, že postup podľa § 341 Tr. por. predstavuje výnimku z pravidiel o miestnej príslušnosti okresného súdu u mladistvého a je fakultatívnou možnosťou, ktorej použitie však musí byť náležite odôvodnené účelnosťou vykonania trestného konania na inom ako pôvodne miestne príslušnom okresnom súde. Záujem mladistvého nemožno posudzovať zo subjektívneho hľadiska v zmysle, čo by bolo pre neho najvýhodnejšie (v tomto prípade Okresným súdom Bratislava V naznačená blízkosť a dostupnosť Okresného súdu Banská Bystrica), ale je potrebné vychádzať tiež z tohto, čo bude objektívne na prospech mladistvých, aby sa dosiahla ich náprava. Poukázal tiež na to, že v čase postúpenia trestnej veci už obvinení neboli vo veku mladistvých, čo síce nič nemení na ich postavení v zmysle trestného práva ako mladistvých, na druhej strane, samo o sebe to príslušnosť podľa § 17 ods. 1 Tr. por. nemení a podľa § 341 Tr. por. nezakladá. Poukázal tiež na zásadu rýchlosti a hospodárnosti trestného konania, keďže obvinení sa žalovaného skutku mali dopustiť v C. na G. ulici v X. pričom poškodená spoločnosť S. & L. s.r.o. má v Bratislave sídlo, splnomocnenec poškodenej má adresu trvalého pobytu v Modre a rovnako aj obaja ustanovení obhajcovia obvinených majú sídlo v Bratislave. Záverom poukázal na skutočnosť, že ak boli obvinení schopní bez problémov sa dostaviť do Bratislavy v čase spáchania skutkov, o to viac majú byť schopní dostaviť sa do Bratislavy na okresný súd aj na hlavné pojednávanie vo svojej trestnej veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako najbližšie spoločne nadriadený súd Okresnému súdu Bratislava V a Okresnému súdu Banská Bystrica (nakolko sa nachádzajú v obvodech rôznych krajských súdov), medzi ktorými vznikol spor o príslušnosť, na podklade návrhu samosudcu Okresného súdu Banská Bystrica preskúmal predložený spisový materiál a zistil, že v predmetnej veci obvinených ml. Q. K. a spol. je príslušný Okresný súd Bratislava V. Podľa § 17 ods. 1 Tr. por. konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný. Podľa § 341 Tr. por., ak to vyžaduje prospech mladistvého, môže príslušný súd postúpiť vec súdu, v ktorého obvode má mladistvý trvalý pobyt, alebo súdu, na ktorom z iných dôvodov je vykonanie trestného konania so zreteľom na záujmy mladistvého najúčelnejšie. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že aplikácia § 341 Tr. por. predstavuje výnimku zo všeobecných pravidiel o miestnej príslušnosti v prípade mladistvého páchatel'a. Ide o fakultatívnu možnosť, použitie ktorej však musí byť náležite odôvodnené účelnosťou vykonania trestného konania na inom ako pôvodne miestne príslušnom súde. So zreteľom na možný pozitívny vplyv prostredia príslušný súd (v tomto prípade Okresný súd Bratislava V) by mohol urobiť výnimku zo všeobecnej miestnej príslušnosti a postúpiť vec podľa § 341 Tr. por. súdu v ktorého obvode mladistvý býva, alebo súdu, na ktorom je z iných dôvodov vykonanie trestného konania so zreteľom na záujmy mladistvého najúčelnejšie (napr. miesto jeho pracoviska, školy a pod.), avšak za podmienky že záujem oboch

mladistvých na takomto postupe by musel byť primeraným spôsobom artikulovaný. Podľa názoru najvyššieho súdu Okresný súd Banská Bystrica postupoval správne, keď neuznal svoju príslušnosť na vykonanie konania v predmetnej trestnej veci. Z predloženého spisového materiálu je zrejme, že obaja obvinení v čase spáchania skutkov uvedených v obžalobe ešte nedovršili plnoletosť, čo znamená, že sa na nich vzťahujú osobitné ustanovenia o konaní proti mladistvému, ktoré primárne sledujú vylúčenie škodlivých vplyvov trestného konania na osobnosť mladistvého páchatel'a. I keď už medzitým obaja dovŕšili plnoletosť, je v zásade možné na ich procesné postavenie aplikovať ustanovenie § 341 Tr. por., pretože ak by zákonodarca chcel vylúčiť aplikáciu uvedeného ustanovenia na obvinených (obžalovaných) po dovŕšení plnoletosti, výslovne by to uviedol (porovnaj a contrario ustanovenie § 340 posledná veta Tr. por., či § 347 ods. 2 Tr. por.) Ustanovenie § 341 Tr. por. však treba vykladať z hľadiska účelu, ktorým je záujem mladistvého, pričom tento nemožno posudzovať zo subjektívneho hľadiska v zmysle, čo by bolo pre mladistvého najvýhodnejšie (blízkosť príslušného súdu, v obvode ktorého má mladistvý trvalý pobyt), ale je potrebné vychádzať z toho, čo bude mladistvému objektívne prospievať, aby sa dosiahla jeho náprava (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. augusta 2010, sp. zn. 2 Ndt 13/2010). Samozrejme, ak mladistvý v čase rozhodovania súdu dovŕši plnoletosť, dôvody na postup podľa § 341 Tr. por. sa v dôsledku plynutia času logicky oslabujú. Pre aplikáciu postupu podľa § 341 Tr. por. však treba starostlivo vziať do úvahy aj iné, nadväzujúce okolnosti prípadu. V prejednávanej veci Okresný súd Bratislava V vec postúpil Okresnému súdu Banská Bystrica primárne z dôvodu, že v obvode tohto súdu majú obaja obvinení trvalý pobyt a spolupráca tohto súdu so zákonnými zástupcami oboch obvinených, ako aj so sociálnym kurátorom pre mladistvých bude lepšia a užšia ako na Okresnom súde Bratislava V. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že len existencia trvalého pobytu v obvode Okresného súdu Banská Bystrica, bez skúmania skutočnosti, či pôjde o prospech mladistvých v prípade postúpenia ich trestnej veci, nemôže byť dôvodom na postúpenie veci v zmysle § 341 Tr. por. Okresný súd Bratislava V však starostlivo nebral do úvahy ďalšie okolnosti a to predovšetkým, že poškodené subjekty majú svoje sídlo (sídlo prevádzky) v Bratislave, splnomocnenec poškodených má sídlo v Modre a rovnako i obhajcovia obvinených majú svoje sídlo v Bratislave. Z hľadiska čo najrýchlejšieho prejednanie veci v súdnom konaní a tým tiež dosiahnutia potrebného vplyvu na ich prevýchovu bude vhodné, aby vec prejednal súd, v obvode ktorého sa trestné činy stali. Nezanedbateľným je i argument, že obaja obvinení už dosiahli plnoletosť, čo v súvislosti s ostatnými argumentmi priamo úmerne oslabuje dôvodnosť postupu podľa § 341 Tr. por. v tejto veci. V súvislosti s tým je tiež potrebné uviesť, že rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V o postúpení veci je len veľmi formálne odôvodnené a nepresvedčivé, čím balansuje na hrane arbitrárnosti. Okresný súd Bratislava V vzal do úvahy len trvalý pobyt obvinených, pričom opomenul skúmať ostatné, do úvahy pripadajúce okolnosti, ako je už uvedené vyššie. Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že príslušným súdom na vykonanie konania v trestnej veci obvinených ml. Q. K. a spol. je Okresný súd Bratislava V.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

